

інформацію клієнтів та роботодавців; професійної поведінки - дотримуватися законів і стандартів, не дискредитувати професію. Окрім загальних вимог для бухгалтерів, аудитори підлягають суворим правилам, що стосуються їхньої незалежності, особливо в контексті перевірки великих публічних компаній, щоб уникнути можливих конфліктів інтересів. Кожна країна-член ЄС може мати свій національний кодекс етики, однак він має бути гармонізований з міжнародними стандартами IESBA. Наприклад: У Великобританії діє Financial Reporting Council (FRC) Ethical Standard, який відображає положення IESBA. У Німеччині діє Kodex der Wirtschaftsprüfer з адаптованими вимогами IESBA. Таким чином, міжнародний IESBA Code є основоположним етичним стандартом для всіх країн Європейського Союзу, але національні особливості можуть бути враховані через локальні кодекси.

Література:

1. [Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів \(включаючи Міжнародні стандарти незалежності\), видання 2022 року](#) (дата звернення 10.10.2024).

УДК 378:330: 331.1

АСПЕКТИ ОПАНУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ

*Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Розвиток м'яких навичок, або soft skills, у рамках вищої економічної освіти сьогодні набуває надзвичайного значення, що пояснюється як

динамічним зростанням вимог ринку праці, так і постійною трансформацією умов, у яких працюють економісти та фахівці фінансового сектора. Однак, підходи до розвитку таких навичок часто залишаються поверхневими або другорядними, оскільки традиційна економічна освіта значною мірою акцентує увагу на аналітичних і технічних аспектах. Освітні програми часто орієнтовані на розвиток базових знань у сфері економіки, фінансів, бухгалтерського обліку, управління проектами, що, безумовно, важливо, але обмежує підготовку здобувачів до реальної роботи в сучасних умовах. Ринок праці сьогодні вимагає більш комплексного підходу до освіти, де розвиток міжособистісних, комунікаційних, управлінських та інших soft skills є таким самим пріоритетом, як і технічні знання.

На жаль, гнучкі навички, такі як критичне мислення, управління часом, здатність до роботи в команді, навички ефективної комунікації та емпатія, зазвичай відводяться на другий план. В економічній освіті це питання залишається непропрацьованим, адже інституції намагаються дотримуватися більш технічного та аналітичного підходу. Однак, без розвитку м'яких навичок випускники стикаються з проблемами під час адаптації до реальних умов роботи, де від них очікують як здатності аналізувати, так і ефективно співпрацювати в колективі, керувати конфліктами, презентувати свої ідеї та адаптуватися до швидких змін.

Інтеграція навчальних модулів, спрямованих на розвиток м'яких навичок, потребує нового підходу до структурування економічних освітніх програм. Першою чергою, цей процес вимагає усвідомлення, що формування професійної компетентності неможливе без розвитку комунікаційних та управлінських навичок. Викладання економіки повинно охоплювати завдання, що сприяють розвитку навичок командної роботи, взаємодії в багатокультурному середовищі, адаптації до нових технологій і підходів. Здобувачі повинні мати змогу застосовувати теоретичні знання в

умовах наближених до реальних – це можна реалізувати через проектну роботу, кейсові завдання, симуляції та участь у дискусійних клубах.

Існує також потреба в активному залученні роботодавців до розробки навчальних модулів і програм, щоб краще зрозуміти, які м'які навички мають бути пріоритетними для майбутніх фахівців. Співпраця з бізнесом сприяє не лише створенню адаптивних освітніх програм, а й формуванню критично важливих навичок на практиці, завдяки проведенню стажувань, роботи над реальними бізнес-кейсами та можливості отримати практичний досвід комунікації з клієнтами та керівництвом. Практика показує, що здобувачі, які мають можливість брати участь у таких програмах, швидше адаптуються до реального середовища роботи й мають більший рівень упевненості у своїх силах, здатності ефективно комунікувати і вирішувати проблеми.

Цінним інструментом для розвитку м'яких навичок також є інтеграція освітніх компонентів, які акцентують увагу на людському аспекті економічних процесів, таких як організаційна поведінка, психологія економіки або етика бізнесу. Ці дисципліни дають можливість зрозуміти, як люди взаємодіють у бізнесовому середовищі, що сприяє розвитку емпатії, адаптивності і гнучкості у спілкуванні. Викладачі таких курсів можуть використовувати інтерактивні методи навчання, такі як рольові ігри, моделювання реальних сценаріїв, що дозволяє студентам відчути динаміку групової взаємодії та розвинути управлінські навички.

Таким чином, економічна освіта потребує радикальних змін у підходах до викладання. Орієнтація на м'які навички – це не лише можливість зробити випускників більш конкурентоспроможними, але й важливий крок до створення сучасної освітньої системи, яка відповідає потребам цифрової та глобалізованої економіки.